

KALİTELİ AİLE PLANLAMASI HİZMETLERİNDE ECZACI EĞİTİMLERİ YAPILMAYA BAŞLANDI:

Ecehan BALTA
Proje Koordinatörü

Kaliteli Aile Planlaması Hizmetlerinde Eczacı Eğitimi projesi çerçevesinde 20-24 Ocak ve 3-7 Şubat tarihlerinde İ.Ü. Tıp Fakültesi Kadın ve Çocuk Sağlığı Eğitim ve Araştırma Birimi ve İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı ile Türk Eczacıları Birliği işbirliğiyle İ.Ü. Tıp Fakültesinde gerçekleştirilen Kaliteli Aile Planlaması Hizmetlerinde Eğitici Eczacı Eğitimi sonucunda yetiştirilen 24 eczacı odasından 30 eczacı, proje dahilinde planlanmış olduğu gibi, bölgelerine geri döndüklerinde diğer eczacı meslektaşlarıyla birlikte halkı da eğitmeye başladılar.

Schering, Organon ve Wyeth ilaç firmaları tarafından finanse edilen projenin amacı, aile planlaması hizmetlerinin etkili ve nitelikli hale gelmesinde standardize edilmiş ve doğru bilgiyi eczacıya sunarak, hem eczacıların aile planlaması hizmetlerindeki rolünü açığa çıkarmak, hem de halkın kolay ulaşabildiği, rahat iletişim kurabildiği eczacıların eğitilmesi yoluyla, ülkemizde nitelikli aile planlaması hizmetlerine bir katkıda bulunmaktır.

Bu katkının gerçek olabilmesi için elbette öncelikle iyi eğitilmiş eczacıların aynı zamanda birer eğitici işlevini de üstlenmesi gerekiyordu. Başka bir deyişle, bu eczacılardan, kendi bölgelerinde kendi meslektaşlarına ve her zaman ilişki içinde oldukları ve zaten sürekli danışmanlık hizmeti verdikleri halka aile planlaması konusunda eğitim vermeleri bekleniyordu.

Eğitimin sonunda geri dönen eczacıların kendi koşullarına uygun bir biçimde

oluşturdukları ve eğitimin son günü bizimle ve diğer eğiticilerle paylaştıkları eylem programları doğrultusunda yürüttükleri eğitimlere ilişkin bir değerlendirme toplantısını ilk eğitimlerin bitirilmesi için tüm eylem programlarına uygun olarak saptanmış bir süre olan iki ay sonunda yapmak dileğindeydik. Ancak, böyle bir toplantıyı düzenlemenin maliyeti karşısında, yazılı değerlendirme "raporları"nın daha

akılcı olduğu yönündeki fikir birliğimiz doğrultusunda hareket etmeye karar vererek İstanbul'dan ayrıldık.

Ancak, gönüllü olarak gelmiş olsalar da, gündelik yaşamın bir dizi problemi karşısında önüne çıkan kimi engelleri aşamayan eczacılar da elbette olmuştur. Bu nedendendir ki, projenin eğitici eğitimi aşaması biteli ortalama 6 ay geçmiş olmasına karşın, düzenli ve karşılıklı bir bilgilendirme ilişkisini henüz tam anlamıyla kuramadık. Ayrıca, kimi maddi engeller dışında, eczacıların rapor yazma alışkanlıklarındaki farklılaşma, ya da aslında bir kısmının böyle bir alışkanlığının olmayışı, sadece sözlü bilgilendirmeleri de bizim açımızdan değerlendirilmesi pek de sağlıklı olmayan bilgiler kategorisine soktu.

Bugünden baktığımızda ve yaptığımız görüşmeler ve telefon konuşmalarını, ya da diyelim ki, eğitim için yolladığımız materyalleri hatırladığımızda, nesnel değerlendirmeler olmamasına karşın, 400 civarında eczacının bugüne kadar bu proje dahilinde eğitici

iletişim ve oral kontraseptifler ve yeni doğum kontrol yöntemleri konusundaki bilgilerini paylaşmış. Hatta Didem Payaslıoğlu'nun temel şikayeti, çok fazla eczacı bu programa katılmak istediği için özellikle zaman konusunda bir organizasyon yapmanın zorlayıcılığı olmuş.

Eğitime katılan eczacıların hem eğitimin kalitesinden hem de organizasyonundan gayet memnun olduğu Ecz. Didem Payaslıoğlu'na iletilen geribildirimlerin özünü oluşturuyor denebilir. Ancak, Ecz. Payaslıoğlu da eğitici eczacı eğitimde karşılaştığımız sorunla karşılaşmış; sayının çokluğu karşısında zamanın sınırlılığı.

eczacılar tarafından eğitildiğini söylemek hiç de abartı olmayacak. Hatta belki de projenin boyutunu çok küçültmüş olacağız.

Bunun yanında elbette yazılı raporlarımız da var ve onlardan daha sağlıklı bilgiler almak mümkün. Bize şimdiye kadar gelen Adana Eczacı Odası'ndan eğitici eczacılar Bilge Üstekidağ ve Kezban Tangerli, Bursa Eczacı Odasından Didem Payaslıoğlu ve Gaziantep Eczacı Odasından Nevin Kanalcı'nın raporlarından ve bizzat takip edebildiğimiz Ankara Eczacı Odası Kaliteli Aile Planlaması eğitici eczacıları Begüm Erkol, Zeynep Kocaoğlu ve Müberra Açıkgoz'un çalışmalarından edindiğimiz çerçeve her ne kadar sınırlı olsa da, projenin reelliğini okuyucuyla paylaşmak için anlamlı bir ilk adım olabilir kanaatindeyim.

Gaziantep Eczacı Odasından Ecz. Nevin Kanalcı ise, gönderdiği iki raporda da halk eğitimi ve eczacı eğitimi konusundaki çalışmalarıyla birlikte, herbir toplantı sonunda yapılan değerlendirmeleri de eklemiş. Öncelikli olarak Bölge Sağlık Müdürlüğü ve kendi eczacı odasının yönetim kuruluyla yapmak istediği çalışmalar ve hedefleri konusunda görüşen ve yardım isteyen Ecz. Kanalcı, şimdiye kadar ortalama 6-10 kişi arasında yaklaşık toplam 30 kişinin katıldığı beş toplantı gerçekleştirmiş. Halk

Bursa Eczacı Odası Kaliteli Aile Planlaması eğitici eczacısı Ecz. Didem Payaslıoğlu, bir ay boyunca haftada iki gün akşamları Bursa Eczacı Odası lokalinde bölgedeki uzmanlardan ve eczacı odasından aldığı destekle, bölgede bulunan ikiyüzelli civarında eczacıyla kaliteli aile planlaması alanında özellikle danışmanlık,

eğitimi toplantılarında genel eğilimin yöntem kullanım kuralları, avantajları ve dezavantajları olduğunu belirten Kanalcı, "mesai saatlerinin serbest çalışan eczacılara göre farklı olması, değişik ortamlarda görev yapmaları ve halkla olan iletişimlerinde görülen farklılıklar nedeni ile", kamu eczacıları ve serbest eczacılar için

iki ayrı eğitim semineri düzenlemiş. 27 kamu eczacısından altısının katıldığı ilk toplantının "son derece zevkli ve verimli" olduğu, hem eğitici olan Kanalıcı'nın hem de toplantıya katılan diğer kamu eczacılarının ortak görüşü. Daha ziyade A.P. yöntemleri sunumunda danışmanlık hizmetlerinin kamu eczacılarının ilgisinin odağında durduğunu da yine Kanalıcı'nın raporundan gözlemek mümkün.

Adana Eczacı Odasından Kaliteli Aile Planlaması Eğitici Eczacı Eğitimi'ne katılarak, eğitici eczacı olan Ecz. Bilge Üstekidağ ve Ecz. Kezban Tangerli ise şimdiye kadar Adana'nın Kadiri ilçesinde ve Osmaniye ilinde toplam 30 eczacıyla birlikte iki eğitim toplantısı yapmışlar. "Odadaki işlerin yoğunluğunun" eğitimin daha sık aralıklarla yapılmasını güçleştirdiğini belirten eczacılar, toplantıda eczacıların temel ilgisini

oluşturan konunun, hormonal yöntemler ve enjektabl'lar olduğunu belirtiyorlar. Ayrıca, eczanede ve çevrede yapılan danışmanlık hizmetleri konusunda aylık raporlarını da bize yollayan eğitici eczacılar, bunun dışında bir de bölgelerinde bulunan okullardan birindeki 14 kadın öğretmene toplu bir seminerle kontraseptif yöntemleri aktarmış.

Ankara Eczacı Odası Kaliteli Aile Planlaması eğitici eczacıları Begüm Erkol, Müberra Açıkgöz ve Zeynep Kocaoğlu ise, öncelikli olarak Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Mezunları Derneği ve Türk Eczacıları Birliği'nin işbirliğiyle Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Toplantı Salonunda "Kaliteli Aile Planlaması Hizmetlerinde Eczacının Rolü" konulu bir seminer düzenlediler. Duyuruların eksik yapılması nedeniyle katılımın çok fazla olmadığı toplantı, eğitici eczacılar için bir ilk deneyim olması açısından oldukça anlamlıydı. Daha sonra Ankara Eczacı Odası'nda meslektaşlarına yönelik olarak da bir eğitim semineri düzenleyen ekip, hem katılımı sağlamak açısından hem de eğitim yöntemi babında oldukça iyi bir performans sergiledi.

Kaliteli Aile Planlaması Hizmetleri Eczacı Eğitimi Projesi dahilinde daha bir dizi eğitim seminerinin yapıldığını (özellikle İstanbul, Van, Sivas vb.) biliyoruz. Dileğimiz daha sonraki sayılarda proje hedef rakamı olan 1500 eczacının eğitimini size aynı olumlu tablo içinde aktarabilmek.

AİLE PLANLAMASI VE DOĞUM KONTROL YÖNTEMLERİ

ile ilgili sorular/sorunlarınız olduğu takdirde;

BÖLGENİZDEKİ EĞİTİCİ ECZACILARA DANIŞABİLİRSİNİZ